

Reaktor nacelny: Dr. Antoni Beaupre

[illegible]

ROK XIV.

Rok „konstytucji” rosyjskiej.

Jedną, jedyną dodatnią pozycją jest zdoby-

I nad te mogiły za kordonem, usypane
zbrodniczą ręką kainową, powinna przedewszy
stkiem podążyć myśl polska. Niechaj te gro-
by w dzień święta umarłych przemówią tak
głośno aby cała Polska usłyszała niech otrze-
źwią szalonych, obalamuconych fanatyków,
niech wytrącą broń z ręki zbrodniarzy, i nie-
chaj dla nas Polaków, z pod wszystkich trzech
zaborów, będą wymowną przestrogą, do jak

cie w Królestwie Polskim prywatnego szkolnictwa polskiego! Pozatem „konstytucja“ rosyjska spadła w Król. Pol. całym brzemieniem barbarzyńskiego terroru rządowego pod którego opieką rozwinięła się właśnie niszcząca anarchja socjalistyczna i bandytyzm. Trzeba tu bowiem przypomnieć, że w kilka dni zaledwie po ogłoszeniu w roku 1905 aktu państwowego bez żadnego literalnie powodu, w odpowiedzi jedynie na pokojowe manifestacje narodowe, dozwolone w każdym państwie konstytucyjnym, zaprowadzono w całym Królestwie Polskim stan wojenny! Zamiast konstytucji — naród polski pod zaborem rosyjskim otrzymał — nieodpowiedzialne rządy żołądackie, które dławiały go do tej chwili, które obezwładniały społeczeństwo polskie i pod opieką których wyrosła właśnie do tak potwornych rozmiarów hołdująca międzynarodowemu hasłom anarchja socjalistyczno-bandytcka.

Takie „korzyści“ przyniósł dotychczas w Królestwie Polskim ogłoszony przed rokiem manifest październikowy.

—000000—

Referent dr. Löcker ma głos.

Wiedeń, 30 października.

(Mm.) Artykuł „Ostatnia Walka“, umieszczony w numerze 476 „Głosu Narodu“, sprawił bardzo dodatnie wrażenie w Kole Polskiem. Nie tylko, że przemawia gorąco za rozszerzeniem autonomji, która pozwoli nam zabezpieczyć prawo nasz byt narodowy, ale i dlatego, że tworzy dowód zrozumienia przez opinię polityczną polską wysiłków, podjętych przez Koło w Wiedniu celem odparcia zamachu na polskość w formie pierwotnego projektu reformy wyborczej, przedstawionego przez barona Gautscha. Był to projekt ohydny. Jednym pociągnięciem pióra baron Gautsch i hrabia Bylandt-Rheidt usiłovali zepchnąć reprezentację parlamentarną Polaków na stanowisko, liczebnie nie wiele silniejsze, niż reprezentację Słowenów.

Trzeba było niezmiernie wiele energii, dużo zabiegów, ciągłej walki, ażeby wreszcie po ośmiu miesiącach od chwili wniesienia projektu barona Gautscha naprawić ten ostatni podczas obrad komisyjnych o tyle, że chroni Polaków od katastrofy. Będą szkody, lecz te szkody uda się naprawić, jeżeli nie zabraknie nam energii, solidarności, rozważań.

Ale jest jeden warunek!

Izba poselska, a potem Izba Panów muszą uchwalić wszystkie zmiany, które Polacy wprowadzili podczas obrad komisyjnych do projektu barona Gautscha, względnie księcia Hohenlohego. Koło Polskie wymaga, by w plenum Izby uchwalono łączenie gmin drobniejszych w większe grupy wyborcze, dalej, by zatwierdzono podział terytorjalny okręgów wyborczych, zwłaszcza w Galicji wschodniej, jeszcze dalej, by zagwarantowano stałość i bezpieczeństwo owego po-

działu z pomocą znanego zastrzeżenia, że w Izbie poselskiej podczas uchwalenia owych zmian musi być więcej, niżeli połowa posłów galicyjskich. Pomijam już inne klauzule. Izba poselska, a potem Izba Panów muszą uchwalić je w formie, przyjętej przez komisję reformy wyborczej. Dbać o to — jest obowiązkiem w pierwszym rzędzie gabinetu, w drugim tych stronnictw, które wyciągną z reformy wyborczej kolosalne zyski polityczne.

Baron Beck dowiódł w ciągu pięciu miesięcy urzędowania, że jest zręcznym pośrednikiem między stronnictwami. Owa zręczność płynie z dwóch źródeł: z wytrwałości i z rozważań. Nie dowiódłby prezes gabinetu rozważań, gdyby się przestraszył obstrukcyjnych gróźb posłów ruskich. Jeżeli bowiem pod wpływem owych gróźb chciałby zmusić Koło Polskie do wyrzeczenia się postanowień, które w ordynacji wyborczej mają chronić obywateli polskich podczas aktu głosowania przed terroryzmem z strony Rusinów, albo do uchylecia klauzuli, zabezpieczającej podział terytorjalny okręgów wyborczych, — sprawiłby tylko to, że Koło Polskie chwyciłoby się najsłabszych środków walki, byle uratować ustępstwa, pozyskane w komisji reformy wyborczej.

Mamy nadzieję, że nie przyjdzie do takiej ostateczności. Prezydium klubu ruskiego już ogłosiło, że na razie pozwoli na gładkie załatwienie reformy wyborczej. Od prezesa gabinetu zależy, by Rusini i nadal siedzieli cicho. Wystarczy, jeżeli prezes gabinetu, baron Beck, wytłumaczy posłom ruskim, że ich taktyka antypolska musi doprowadzić do obalenia reformy wyborczej.

Nie zaszkodzi także, jeżeli to samo ostrzeżenie baron Beck szepnie Młodoczechom. Ich obecne prezydium od samego początku akcji o reformę wyborczą pracuje cichaczem, nieznacznie, systematycznie nad osłabieniem uprawnień wpływu polskiego. Jest to robota niebezpieczna! Może się ona podobać bratu prezesa ministrów rosyjskich, panu Stołypinowi z „Nowego Wremieni“ i panu Gringmuhowi z „Moskowskich Wiedomości“. Lecz Czechom jako narodowi nie da korzyści pozytywnych. Przeciwnie! Musi im zaszkodzić. Czesi powinni pamiętać, że ich byt jest zamkniętym w granicach Austrii. Do poprawienia tego bytu pod względem politycznym mogą się przy czyniać stale nie Rosjanie, lecz Polacy zaboru austriackiego. Prosta roztropność więc wskazuje Czechom nie solidaryzować się z robotami antypolskimi pewnych członków obecnego prezydium klubu młodoczeskiego.

Koło Polskie po poprawieniu krzywd, jakie chciał wyrządzić projekt barona Gautscha narodowi polskiemu w zaborze austriackim, forsało energicznie reformę wyborczą, łagodziło sprzeczności, dbało o to, by nie pomnażać kwasów, niechęci, animozji. Takiej samej

taktyce będzie hołdowało również i w Izbie poselskiej podczas drugiego czytania reformy wyborczej. Pilnie przecież będzie śledziło każdą próbę zaszkodzenia polskiemu interesom narodowo politycznym i nie pozwoli na popuszczenie ordynacji wyborczej oraz podziału okręgów wyborczych narodu polskiego. Każda próba podobnego rodzaju i każdy zamach spotkają się z twardym, nieugiętym oporem Koła Polskiego.

Komu tedy reforma wyborcza miła, niech głosuje za wnioskami referenta, posła ludowego-niemieckiego Löckera, niech głosuje za nimi bez zmian!

—000000—

Handel żywym towarem.

Obrzydły, hańbiący społeczeństwo handel dziewczętami, prowadzony na wielką skalę, wyłącza prawie przez żydów, bynajmniej nie ustał ani nie osłabł, chociaż już od lat wielu przynajmniej się „mówi“ o międzynarodowej, państwowej ochronie nieszczęśliwych istot. padających ofiarą chciwości nigdy nienasyconego żyda.

Stwierdzono, że hyeny żydowskie, czyhające na cześć i ciało niedoświadczonych istot, grasują może najbardziej w naszym kraju, a przecie ani rząd dostatecznie nad tem nie czuwa, ani społeczeństwo nie spódliało w tej sprawie, aby handel żywym towarem, jeżeli nie całkiem wyrugować, to bodaj ograniczyć do możliwie najniższych rozmiarów.

Ponieważ handel ten obliczony jest nie na zbyt miejscowy czyli krajowy, lecz pracuje przede wszystkim na daleki „wywóz“ przeto konieczne jest międzynarodowe porozumienie państw, ażeby bezsumiennych handlarzy można ująć w drodze, którą przez różne przebywają państwa, zanim z towarem swoim zawiną do odległych miast portowych.

Dlatego to zwoływano już trzy razy międzynarodowe kongresy w sprawie handlu dziewczętami. Pierwszy odbył się w Londynie, drugi w Frankfurcie nad Menem, a trzeci w Paryżu.

Wedle sprawozdania, które podaje „Kurier polski“, na obecnym, w tym miesiącu odbytym kongresie uchwalili przedstawiciele 12 państw, które przysłały swych delegatów, ażeby w każdym państwie założono komitet centralny, któryby przy pomocy komitetów prowincjonalnych pracował nad wytepieniem handlu dziewczętami.

Komitety zaś centralne wszystkich państw mają pozostawać ze sobą w ciągłej styczności, i udzielać sobie wzajemnie wiadomości o ruchach handlarzy żywym towarem.

Komitety centralne i prowincjonalne państw nie mogłyby jednak skutecznie działać bez pomocy społeczeństwa, dlatego kongres uchwalił w dalszym ciągu następujące wnioski:

1) Przeciwdziałanie handlowi dziewczętami skuteczne może być dopiero wówczas, jeżeli we-

A. P. Czechow.

Maska.

Przełożył z rosyjskiego *Gabryjel Wędrychowski*.
(Dokończenie).

Odsloniwszy swe pijane oblicze i spojrzawszy po wszystkich zadzwolniony z wywołanego efektu, rzucił się na krzesło i zaśmiał się radośnie. I rzeczywiście, wywołał nadzwyczajne wrażenie. Wszyscy inteligenci spojrzeli na siebie pomieszani i pobledli, niektórzy podrapali się po głowach. Jurysta Spiridonycz chrząknął, jak człowiek, który dopuścił się niechęcą głupstwa.

W awanturniku rozpoznali wszyscy miejscowego milionera, fabrykanta, dziedzicznego obywatela honorowego Piatigorowa, znanego ze swoich skandali, z dobroczynności oraz, jak to pisano niejednokrotnie w lokalnym dzienniku urzędowym, — z zamięłowania do oświaty.

— Więc cóż? pójdziecie, czy nie? — zapytał Piatigorow, po chwili milczenia. Inteligenci, w milczeniu, nie przemówiwszy ani słowa, wyszli na palcach z czytelnicy, a Piatigorow zamknął drzwi za nimi.

— Widziałeś przecie, że to Piatigorow! wołał chrapliwym półgłosem Jewostrat Spiridonycz, szarpając za ramię lokaja, który nosił tacę do czytelnicy. — Czemuś nie powiedział?

— Nie rozkazano mi mówić!

— Nie rozkazano.... Jak ja cię gałganie, posadzę na miesiąc, to będziesz wiedział co to znaczy „nie rozkazano mi mówić“. Won!... A wyście także sobie dobrzy moi panowie, — zwrócił się do inteligentów. — Bunt podnieśliście! Nie mogliście wynieść się z czytelnicy na dziesięć minut! Ano nawarzyliście sobie kaszy, to ją jedzcie. Aj, panowie, panowie... Nie lubię tego, jak mi Bóg miły!....

Inteligenci chodzili po klubie posępni, pomieszani, poczuwając się do winy, szepcąc i jakby przezuwając coś niedobrego... Żony i córki ich dowiedziawszy się, że Piatigorow „obrażony“ i gniewa się, straciły humor i poczęły rozchodzić się do domów. Tańce kończono.

O drugiej po północy wyszedł z czytelnicy Piatigorow, był pijany i zataczał się. Wszedłszy do sali siadł koło orkiestry i zdrzemnął się przy muzyce, potem opuścił smutnie głowę i zachrapał.

— Nie grajcie! — zakiwali na muzykantów gospodarze klubu Tssss!... Jegor Niłycz śpi.

— Czy nie pozwoli pan Jegorze Niłyczu, odprowadzić się do domu?... zapytał Bielebuchin, nachylając się do ucha milionera.

Piatigorow wydał wargi w ten sposób, jakby chciał zdmuchnąć natrętą muchę z twarzy.

— Czy nie pozwolisz pan odprowadzić się

do domu? — powtórzył Bielebuchin: — albo może powiedzieć, żeby powóz zajechał?

— Co? kogo? To ty.... czego chcesz?

— Odprowadzić do domu.... Czas do łóżeczka.

— Do domu... Chcę... Odprowadzić.

Bielebuchin rozpromienił się z ukontentowania i począł podnosić Piatigorowa. Na pomoc pospieszyli mu i inni inteligenci i uśmiechając się uprzejmie, podnieśli dziedzicznego honorowego obywatela poczem poprowadzili go z ostrożnością do powozu. — Zdurzyć w ten sposób całe towarzystwo potrafił tylko artysta, talent — mówił wesoło Żestiakow, podszedłszy do powozu Piatigorowa. — Jestem kompletnie zdumiony, Jegorze Niłyczu! Dotąd śmieją się jeszcze.... Cha-cha! My tu gorączkujemy się uganiamy się! Cha-cha! Wierysz pan? nigdy się jeszcze w teatrze tak nie uśmieiał.... Niezrównany komizm! Całe życie pamiętać będę ten niezapomniany wieczór!

Odprowadziwszy Piatigorowa, inteligenci rozweselili się i uspokoili.

— Podał mi rękę na pożegnanie, — rzekł Żestiakow, mocno zadowolony. — Znaczy to, że nie, że się nie gniewa....

— Daj Boże! — westchnął Jewstrat Spiridonycz. — Niegodziwiec, nieczemny człowiek, no ale — dobroczyńca!... Nie można!...

K O N I E C.

✠ JOZEF MASSAR ✠

Kraków, ulica Floryańska Nr.

Poleca na jesień i zimę: Nowości w Wełnie, Jedwabiu, Flanelach i Barhanach oraz ogromny wybór Konfekcji dziecięcej dla Paniątek do lat 16 dla Chłopców do lat 14. ☉ Towar doborowy. Ceny umiarkowane.

wszystkich państwach utworzone zostaną komitety „miejscowe“, walkę z handlem tym mając na celu. Należy więc niezwłocznie przedsięwziąć odpowiednie kroki, w celu utworzenia komitetów takich przedewszystkiem w Budapeszcie, Warszawie, Atenach i New Yorku.

2) Komitetom miejscowym polecić należy gorąco, ażeby starały się organizację swą utrwalić przy pomocy wyteżonej agitacji przez pozyskanie prasy i wykłady publiczne, co umożliwi wciąż gnieć jankajszerszych warstw społecznych do walki z handlem żywym towarem.

3) Komitety, zarówno już istniejące, jak i powstać mające, powinny komunikować sobie wzajemnie wszelkie ciekawe szczegóły, sprawy dotyczące. A więc zarówno treść wyroków, skazujących handlarzy żywym towarem, jak i przebieg śledztwa, bez względu na to, czy wynikiem jego był wyrok skazujący, czy też uniewinniający. Dalej nazwiska handlarzy, rysopisy ich i fotografie oraz opis systemów przez nich praktykowanych. Wreszcie nazwiska ofiar, szczegółowo pochodzenia ich, okoliczności, w jakich usiła ne zostały wreszcie dalsze losy ich.

4) Pożądaną jest również wymiana wzajemna protokółów posiedzeń, dalej komunikowanie sobie postanowień miejscowej władzy administracyjnej, utrudniającej werbowanie dziewcząt do domów rozpusty.

Pozatem program obrad kongresu paryskiego obejmował kwestje następujące: 1) Zakładanie komitetów miejscowych (połączonych z biurami informacyjnymi) w miastach pogranicznych i portowych. Wzajemna wymiana listy członków i protokółów z posiedzeń. 2) Roztoczenie nadzoru nad dworcami i portami we wszystkich krajach. 3) Ułożenie specjalnego klucza telegraficznego dla porozumienia się wzajemnie poszczególnych komitetów miejscowych. 4) Zakaz wydawania małoletnim listów „poste restante“. 5) Roztoczenie nadzoru nad agenturami tearalnymi, kapelami damskimi, teatrykami i t. p.

Kongres stwierdził dalej, że dotychczas tylko w jednym państwie niemieckim utworzono taki komitet centralny. Z tego powodu kongres wyraża życzenie, aby w innych państwach zabrano się do tej tak ważnej pracy, zwłaszcza, że handel dziewczętami rozwielmożnia się coraz bardziej, dzięki temu, że z jednej strony starannie się kryją, a z drugiej nikt ze społeczeństwa szczerzej nie zajmuje się tą sprawą.

Przypominając ją tedy z okazji kongresu, zwracamy uwagę wszystkich ludzi dobrej woli na powyżej podane jego uchwały i wskazówki. Przedewszystkiem zaś wzywamy rząd centralny jak i krajowy, aby zapoczątkowały działanie przez powołanie do życia komitetu państwowego centralnego i komitetu krajowego, któreby należało z funduszy publicznych zaopatrzyć w potrzebne do działania środki.

Będzie to wydatek kulturalny i humanitarny, równie potrzebny jak zwalczanie gruźlicy i chorób epidemicznych, bo handel żywym towarem, oprócz zgnilizny moralnej, pociąga za sobą również najrozmaitsze, i to zaraźliwe choroby.

Nie wątpimy też, że skoro takie komitety rząd potworzy, znajdą się wszędzie zaci ludzie, którzy im pospieszają z pomocą. Rzecz to dla nas ważna i nagląca, bo nie ulega wątpliwości, że z mnóstwa dziewcząt wyjeżdżających od nas bądź do Ameryki, bądź na Saksy, znaczny procent wpada w szpony żydowskich przedsiębiorców, handlujących ich ciałą, zdrowiem i życiem.

W Krakowie, gdzie na dworcu w czasie sezonu nowych wycieczek naszego ludu za granicę, widzimy setki młodych dziewcząt, komitet miejscowy dla tępienia handlu żywym towarem znalazłby z pewnością piękne pole do działania.

—000000—

Nowe zdobycze miasta.

Kraków stanął w przededniu nowego okresu swego rozwoju. Zakupno gruntów fortyfikacyjnych i zniesienie rewersów demolacyjnych, umożliwi nareszcie naszemu miastu rozszerzenia obszaru, budowę domów wygodnie położonych a budowanych mniejszym nakładem kapitału, a wreszcie utworzenie nowych publicznych przechadzek i ogrodów, które zdrowotność Krakowa podniosą i ulepszą. Gmina nabywa grunta wojskowe okalające Kraków od brzegu Wisły w Półwsiu - Zwiernieckim, aż do wylotu ulicy Długiej, — o-

gólnego obszaru 100 morgów 286 sążni, czyli 160. 280. kwadratowych metrów, za cenę miliona koron. Drugie tyle wyniosą koszty dodatkowe, jak budowa nowej pływalni, wynagrodzenie za parkan w ulicy Krupniczej, regulacja Błoni, zakupno gruntów prywatnych dla zaokrąglenia posiadłości miejskich, — uporządkowanie terenów itp. ogółem, według obliczenia prezydenta, trzeba będzie zaciągnąć pożyczkę w kwocie 2,100000 koron, dla przeprowadzenia całej operacji.

Wydatek to znaczny, ale według wszelkiego prawdopodobieństwa bardzo owocny. Zresztą rozprzedaż nowych gruntów w drodze parcelacji, przyniesie niezawodnie więcej, niżeli wyniosą wydatki miasta. Jako nadwyżka, pozostaną miastu nowe ogrody i place i możność dalszego swobodnego rozrostu. Grunta bowiem pofortyfikacyjne, kępowały Kraków żelaznym ogniem, i tamowały wszelkie rozszerzenie się miasta. To też od wielu już lat walczy gmina o zniesienie tych sztucznych zapor. Te pseudo-fortyfikacje nie miały już oddawna żadnego strategicznego znaczenia, i były zabytkiem odległych czasów, kiedy używano dalekonosnych dział dynamitu i innych podobnych wynalazków z dziedziny wojennej. — Mimo to wojskowość niechętnie się odnosiła do usiłowań gminy, a za niefortunnnych rządów jenerała Krigshammera, sprawa nie posunęła się naprzód ani o krok, przeciwnie, gmina natrafiła w Wiedniu na takie trudności, że wątpiono o możność uzyskania czegokolwiek. Do piero po upadku Krigshammera, stosunki w ministerstwie znacznie się poprawiły, i dzięki usilnym staraniom dra Leo, tudzież życzliwości obecnego ministra skarbu, sprawa przybrała obrót pomyślny.

Właściwie, — grunta te powinnyby miasto uzyskać bezpłatnie, skoro jednak ta zasada nie dała się utrzymać, dobrze się stało, że niewielkim stosunkowo kosztem padnie mur chiński.

który więził Kraków jak niegdyś smok wawelski.

Jak zostaną zużytkowane nowo nabyte grunta nad tem będzie musiała rada zastanowić się gruntownie i sumiennie. Niewątpliwie, część zostanie sprzedana osobom prywatnym pod budowę nowych domów. Otóż już teraz, z góry zastrzedz się należy, aby nawet najmniejsza część własności miejskiej nie poszła na pastwę jakiegokolwiek, a zwłaszcza żydowskich spekulacji. U nas, to niebezpieczeństwo zawsze grozi, i dla tego już dziś zwracamy nań uwagę...

Obok wykupna gruntów fortyfikacyjnych zniesienie rewersów demolacyjnych stanowi wielką zdobycz dla Krakowa. Te rewersy wzbra niały wzniesienia domów piętrowych w gminach przylegających do Krakowa. W ten sposób ruch budowlany był ograniczony do ciasnych stosunkowo rozmiarów. Obecnie kępający ten zakaz odpada, ruch budowlany powinien się ożywić, a zarazem możemy pozyskać dużo zdrowych i tanich mieszkań.

Wszystko to razem, otwiera rzeczywiście przed Krakowem nowe, szerokie horyzonty...

KRONIKA.

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJANI!

— Kalendarzyk kościelny. We czwartek dnia 1 listopada Wszystkich Świętych, Juliany; w piątek 2 listop. Dzień Zaduszny, Wikoryna; w sobotę 3 listop. Huberta biskupa i Sylwii wdowy.

— Kalendarzyk astronomiczny. We czwartek 1 listopada wschód słońca o godz. 6 min. 31; zachód o godz. 4min. 18; długość dnia godz. 9 min. 47. — W piątek 2 listop. wschód słońca o godz. 6 min. 32; zachód o godz. 4 min. 16; długość dnia godz. 9 min. 44.

— Kalendarz świąteczny. We czwartek, d. 1-go listopada: Wszystkich Świętych.

— Teatr miejski: Po południu »Młynarz i jego córka«, wieczorem »Zimowa powieść«.

— Teatr ludowy: Po południu »Tamten«, wieczorem »Dziady«.

— Sala starego teatru. Po południu: koncert muzyki wojskowej.

— Pałac Spiski. Wystawa plastyczna.

— Następny numer „Głosu Narodu“ z powodu przypadającej jutro uroczystości WW. Świętych, wyjdzie w piątek o zwykłej porze.

— Nabożeństwo. W piątek, jako w Dzień Zaduszny, o godz. 10-ej rano odbędzie się procesja z kościoła św. Mikołaja na cmentarz, gdzie odprawi się wotywa żałobna z kazaniem. W kościele OO. Reformatorów rozpoczyna się nabożeństwo o g. wpół do 6 ej rano ze śpiewaniem wigilij: o g. wpół do 7-ej msza św. uroczysta, poczem kazanie i odczytanie „Wy-pominków“, wreszcie procesja i kondukt. Ostatnia msza św. o godz. 10-ej. W kościele N. P. Marji przez całą oktawę dnia Zadusznego po południu o godz. 4-ej litanja za dusze zmarłych, z wystawieniem Najśw. Sakramentu. W kościele św. Barbary o godz. 8-ej rano na bożeństwo żałobne z kazaniem. W sobotę w katedrze na Zamku, po wotywie uroczyste odśpiewanie „Salve Regina“ w grobach królewskich.

— Wspólna adoracja mężka Najświętszego Sakramentu w kościele SS. Felicjanek na Smoleńsku odbędzie się 4 listopada po poł. od godz. 3—4-tej po poł.

— Ruch przedwyboreczy do Sejmu. Wczoraj odbyło się zebranie obywatelskie ogólne w sali Rady powiatowej, pod przewodnictwem r. dw. prof. Fryderyka Zolla, oraz zebranie gro na właścicieli realności, w sprawie nadchodzącego wyboru do sejmu. Na obu zebraniach przyjęto kandydaturę dra Walentego Stanisze-wskiego.

Tow. strzeleckie odbędzie jutro poufne zebranie w sprawie kandydatury swego prezesa dra W. Stanisze-wskiego.

— Z teatru miejskiego. We czwartek, w dzień Wszystkich Świętych scena miejska czyn na będzie dwa razy. O godz. 3 po poł. odegranym zostanie „Młynarz i jego córka“, zaduszkowe widowisko Raupacha, zawsze z zajęciem słuchany, o czem świadczy przyspieszony pokup biletów w kasie p. Grigara. Wieczorem o godz. 7 — „Zimowa powieść“ Szekspira po raz trzeci, drugie przedstawienie „powieści“ wypełniło teatr do ostatniego miejsca. W piątek, w dzień zaduszek — wznowienie „Dziadów“ Mickiewicza w inscenizacji i w dekoracjach Stan. Wyspiańskiego. — Próby z „Wiśniowego sadu“ Czechowa dobiegają końca.

— Zapisy ś. p. Włodzimierza Spasowicza.

Jak podaje „Słowo“, w niedzielę otwarto w Warszawie testament śp. Spasowicza. Zapisy zmarłego na cele publiczne rozkładają się następująco:

sto tysięcy rubli na rzecz Akademji Umiejętności w Krakowie,

dziesięć tysięcy rb. na Fundusz wsparć dla wychowawców wyższych zakładów naukowych w Petersburgu przy rzymsko-katolickim Towarzystwie Dobroczynności przy kościele św. Katarzyny,

pięć tysięcy rb. na kasę imienia Mianowskiego,

pięć tysięcy rb. do dyspozycji Rady obrończej petersburskiego okręgu sądowego (której Spasowicz był przez lat wiele członkiem i prezesem).

Ogółem zatem wynoszą zapisy 120.000 rb.

Przeciw gruźlicy. W sobotę ukonstytuowała się podkomisja, wybrana z łona Komisji Sanitarnej miejskiej, celem zastanowienia się ze stanowiska praktycznego nad planem działania przeciw szerzeniu się gruźlicy w mieście Krakowie. Przewodniczącym tej podkomisji, w której skład obok lekarzy-radców miejskich wchodzi wszyscy lekarze miejscy, wybrano jednomyślnie prof. Domańskiego. Ze względu na znaczną liczbę i różnorodność kwestji, które na tle miejscowych stosunków opracować należy dla przedstawienia odpowiednich wniosków, postanowiono na wniosek prof. Nowaka rozdzielić materiał na kilka referatów, które powierzono członkom podkomisji do opracowania. Na onegdajszym posiedzeniu przeprowadzono dyskusję ogólną, której przewodnią myślą był fakt, że gruźlica jest chorobą zaraźliwą, a zwalczanie jej musi być analogicznem do zwalczania innych chorób zaraźliwych. Biorąc to zapatrywanie za podstawę akcyi, względnie za punkt wyjścia dla wniosków, jako derektywy dla przyszłych zarządzeń Magistratu, uchwalono w pierwszym rzędzie podać sposoby jak najwydatniejszego pouczenia szerokich warstw społeczeństwa o istocie gruźlicy i drogach, któremi ona się szerzy. Następnie poruszono sprawę szerze-

Największy wybór przyborów do maszyn do pisania zastępstwo maszyn systemu

POLYGRAPH

polecają: JANEK & ZIEMBICKI Kraków Rynek 8.

nia się gruźlicy drogą pokarmów a w szczególności mleka i mięsa, (ref. prof. Jul. Nowak); sprawę izolowania chorych, ewidencji przypadków gruźlicy i obowiązku donoszenia o nich władzy, wreszcie sprawę dokonywania desinfekcji w przypadkach gruźlicy. Ożywioną dyskusję wywołała sprawa budowy sanatoriów dla gruźliczych a łącznie z nią sprawa gruntu w Czystaui, ofiarowanego Krakowowi przez prof. Bujwidę pod budowę sanatorium. Następne posiedzenie w przedmiocie gruźlicy odbędzie się, gdy referenci opracują powyższe tematy.

— **Komisja sanitarna** odbyła wczoraj wieczorem posiedzenie, na którym przyjęto bez zmian przedłożoną przez podkomitet instrukcję dla fizyka miejskiego. Uchwalono również pierwszą część instrukcji dla lekarzy miejskich mimo opozycji ze strony drów Zopotha i Wilkosza i p. Konińskiego, weterynarza miejskiego. Najbliższe posiedzenie komisji ma się odbyć w przyszłym tygodniu.

— **Z zakładu im. Żurowskiej** zwracają się do litościwych serc pp. Nauczycielek, czy nie zechciałyby zgłosić się tam i objąć w godzinach popołudniowych prowadzenie klasy II

— **Ze Stowarzyszenia nauczycielek.** W d. 23 bm. odbyło się posiedzenie wydziału Stow. w domu własnym (przy ul. Karmelickiej 36 I p.). Komisya, złożona z członków wydziału, przedłożyła terno kandydatek na ogłoszoną w dziennikach posadę kierowniczką „Biura umieszczeń”. Wybór padł na p. Jadwigę Chwalibóg, nauczycielkę prywatną. Kandydatki, które również o tę posadę kompetowały, zechcą się zgłosić po odbiór swych podań i dokumentów do sekretarki Stowarzyszenia nauczycielek codziennie między godz. 3 a 6 popołudniu. Biuro umieszczeń zostaje tymczasowo, aż do objęcia przez p. Chwalibóg, pod kierownictwem członka wydziału p. Stanisławy Heumann, na której ręce należy przesyłać wszelkie korespondencje, dotyczące zgłoszeń o nauczycielki prywatne i bony.

— **Dyrekcja wyższej szkoły handlowej** w Krakowie otwiera w razie dostatecznej ilości uczestników z dniem 8 listopada wieczorny półroczny kurs kandydów dla Pań i Panów. Nauka obejmuje: buchalteryę 4 godz. tygod. rachunki kupieckie 2 godz. tygod. naukę o handlu i wekslach 1 godz. tygod. korespondencje handlową 1 godz. tygod. Nauka odbywa się 4 razy w tygodniu od 6 do 8 wieczorem. Opłata za cały kurs wynosi 60 Koron płatnych z góry przy wpisie. Przyjętym może być każdy kto ukończył 17 rok życia i wykaże się dostatecznym przedwstępem wykształceniem. Wpisy trwają od 1. listopada do 5. listopada b. r. rano od godz. 9 do 11 w Kancelarii dyrekcji.

— **Z Tow. Bratniej pomocy kelnerów.** Doroczne nabożeństwo żałobne za zmarłych członków Towarzystwa odbędzie się w środę d. 7. listopada o g. 10-ej rano w kościele OO. Reformatorów.

— **Młodzież narodowo-demokratyczna** a „Naprzód” Socjalnodemokratyczny organ wymienia w poniedziałkowym nrz. usiłowania narodowej młodzieży akademickiej w celu utworzenia organizacji narodowej wśród uczącej się młodzieży. Wierzymy, że „Naprzodowi” niemiłe są wszelkie objawy budzącego się narodowego uczucia wśród akademików. Dotychczas uważał on całą młodzież za swoją przyboczną gwardyę, stojącą ślepo na usługach żydowskiej międzynarodówki, a gotową do wszelkich manifestacji i agitacji, na hasła wydane z łono partji. Za prędko jednakże socjalno demokracja dowiodła, że hasła patryotyczne są dla niej tylko pokrywką obłudy — i wabikiem dla łatwowiernych. W rzeczywistości zaś socjaliści nie zawahali się w Królestwie i nie wahają się u nas działać na szkodę sprawy narodowej, byle „szedł interes partji.” To otrzeźwiło tę część młodzieży, w której sercu tkwi głęboka miłość ojczyzny i sprawy. Nie wszyscy może jeszcze spostrzegli się dokąd ich zaprowadzić chciało pod czerwona szmatą, wysławiając równocześnie lubnawet rzucając do nogi narodowe godło orła białego.

Część jednak już ma odwagę iść przeciw prądowi socjalistycznemu, który niedawno zawichrzył w umysłach i sercach większości młodzieży akademickiej. Ci co „odważniejsi” tworzą odrębne organizacje narodowe, i za-

pewne nie dadzą się ustraszyć potwarczymi napaściami „Naprzodu” u którego każdy, nie należący do jego obozu, jest analfabetą politycznym, abstynentem od rozumu itd.!

Obelgi, to nie argumenta. „Naprzód” bynajmniej nie dzierży monopolu „mądrości politycznej i rozumu.” Przyznajmy mu jednakże wyłączny monopol na „abstynencję od uczciwości i prawdy” — na korsarstwo dziennikarskie.

„Zjednoczenie” narodowej młodzieży zapewne bez oglądania się na te napaści, pójdzie drogą, którą sobie wytknęło, a choćby na razie liczyło rzeczywiście tylko 30 członków, nie wątpimy, że już w niedalekiej przyszłości wszystka młodzież zgromadzi się pod narodowym sztandarem

— **Związek urzędników kolejowych** w Krakowie zaprasza wszystkich kolegów na zebranie, które się odbędzie w piątek d. 2 go listopada o godz. 7-ej wieczorem w sali tow. Eleuterji (Rynek gł. I. 17). Na porządku dziennym jest sprawa zapomogi państwowej i sprawa towarzystwa spożywczego. Ponieważ uchwały zebrania będą równocześnie instrukcją dla delegatów związku, udających się w dniu 4-ym listopada na wiec kolejowy do Lwowa, dlatego zarząd związku prosi o przybycie wszystkich kolegów, bez względu na przynależność do Związku.

Opieka miejska nad ubogimi. W dniu 30 bm. odbyło się w biurach 4 wydziału Magistratu pod przewodnictwem prezesów XXII wydziału) ne posiedzenie sześciu gromad opiekuńczych dla ubogich miasta Krakowa na którym uchwalono i rozdzielono tytułem wsparć stałych i taryfowych między 229 ubogich ogólną sumę 2105 koron i 80 centnarów węgla.

— **Kradzież z włamaniem.** Profesor dr. Wl. Heinrich, zamieszkały na parterze domu pod l. 3 przy ul. Retoryka, doniósł wczoraj wieczorem, że z mieszkania zamkniętego pomiędzy godzinami 3. po południu a 8. wieczorem skradziono mu całą jego garderobę męską, wartości kilkuset koron.

— **Składki.** W administracyi naszego Dziennika złożył p. Adam Wilusz zamiast na trumnę s. p. Marji Tomankowej, żony poczmistrza z Rajczy 10 k. na szpital OO. Bonifratrów w Krakowie Na zakład p. Żurowskiej: Ks. Szczepan Gibel proboszcz z Ryglie 4 Kr.

Dla 86 letniej staruszki: M. S. 2 Kr.

Repertuar teatru miejskiego.

We czwartek 1 listopada o godz. 3 po poł. „Młynarz i jego córka” — dramat ludowy w 5 aktach Edm. Raupacha — (ceny do połowy niższe). Wiecz. o godz. 7: „Zimowa powieść” — dramat w 5 akt. W. Szekspira.

W piątek 2 listopada: „Dziady” — sceny dramatyczne w 7 obrazach A. Mickiewicza.

W sobotę 3 listopada: „Sad wiśniowy” w 4 akt. A. Czechowa — (nowość).

W niedzielę 4 bm. o godz. 3 po poł.: „Ożenić się nie mogę” — komedia w 3 akt. Al. hr. Fredry. — „Zręczność i przekora” — komedia w 1 akcie wierszem Al. hr. Fredry — (ceny niższe do połowy). O godz. 7 wiecz.: „Odwieczna baśń” — poemat dram. w 3 aktach St. Przybyszewskiego.

Repertuar teatru ludowego.

We czwartek dn. 1 listopada o godz. 3 po poł. „Tamten” Maskoffa.

We czwartek dnia 1 listop. o godz. 7½ wiecz. „Dziady”

W sobotę dn. 3 listop. „Szukajcie dziecka”

Skład Fortepianów W. BARABASZ

KRAKÓW, L. 33, I.P. LINIA A-B.
(Dom Wgo Wł. Fischera)

Kronika lwowska (kor. wł.) Jak już podawaliśmy, śledztwo policyjne w sprawie znanego oszustwa w Banku krajowym zostało już ukończone. Ogółem więc aresztowani są: Leon Fuk, Rutkowski, były woźny banku, Borowiecki drugi woźny, Chomiak lakiernik. Dzbański i Henryk Meisner. Odstawiono ich do więzienia śledczego w sądzie krajowym, a śledztwo sądowe objął sędzia śledczy p. Smolikowski.

Co do samej sprawy oszustwa, to wobec

wyparcia się winy ze strony wszystkich podejrzanych, a braku doraźnych dowodów ich winy, nie można mówić o wyjaśnieniu sensacyjnego oszustwa. Nie przykładając zbytniej wagi do opowiadań jednego z przyjaciół Fuka, p. Kaźmierza Wójcickiego, którego w tej sprawie wypytywał pewien reporter o szczegóły, warto jednak niekiedy ustępy rozmowy z nim powtórzyć. Wójcicki przyznał, że on i jego brat są zwolennikami i przyjaciółmi Fuka, którego uważają za zbytniego może ekscentryka, ale za uczciwego i czystego. Fuk „działalnością” swoją — twierdzi Wójcicki — naraził sobie bardzo wiele jednostek i nie miał na ogół sympatii. Niejednokrotnie też odgrazano mu się w rozmaity sposób i kto wie — mówi Wójcicki — czy anonimowe doniesienie, oskarżające jego zwolenników o popełnienie oszustwa na szkodę Banku krajowego, nie jest wynikiem tych animozycji. Stowarzyszenie „Młodzież polska”, jak zapewniał p. Wójcicki, utrzymywało się z wkładek opłacanych przez członków, wydatki towarzystwa były bardzo małe, to też wkładki te, razem z wkładkami, które na cel towarzystwa zbierał Fuk i inni członkowie, wystarczały na ich pokrycie. Co do zakupu rewolwerów, znalezionych w lokalu towarzystwa, to — jak oświadczył p. Wójcicki były to rzeczy tanie, zapłacone również z wkładek.

Fakt ten jest stwierdzonym z innej strony, że Fuk zbierał wkładki na cele towarzystwa, a nie brakło osób, które dawały mu nawet znaczniejsze kwoty. Co do osoby Meisnera, owego młodego handlowca, który podejrzany jest o to, iż podjął w Banku 20.000 koron, oświadczył Wójcicki, że miał on opinię dość ograniczonego i chociaż żyd nie miał sprytu.

Policya lwowska uwięziła wczoraj niejakiego Romana Słomczyńskiego, pochodzącego z Warszawy liczącego lat 22. Mieszkał on w domu p. Dobosiewicza i podobno wyprawiał tam awantury co skłoniło gospodarza do wezwania interwencji policyi. Słomczyński nie miał przy sobie paszportu ani dokładnych dokumentów. Przy rewizji znaleziono u niego różne broszury rewolucyjnej treści, które skonfiskowano.

— **Morderstwa z przed 25 lat.** Pisma lwowskie donoszą: Swego czasu głośnem było we Lwowie morderstwo, którego dokonano na rodzinie Kordeksów, przy ul. Chocążczyzny 19. Przed laty w mieście, gdzie stoi kamienica, w której się mieści dyrekcja domen i lasów, znajdował się mały dom parterowy, w którym mieścił się szynk Kordeksów. Owóż pewnej nocy niewysledzony dotychczas złoceńca wymordował całą rodzinę Kordeksów, zrabował gotówkę znajdującą się w szynku i mieszkaniu wymordowanej rodziny. Wszelkie dochodzenia policyi spełżyły na niczem, zbrodniarz zniknął bez śladu.

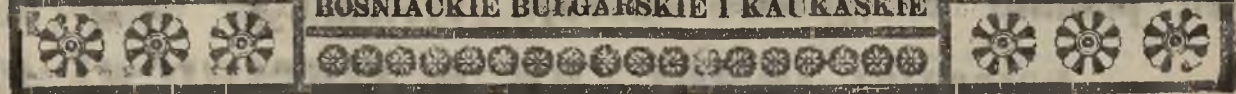
Wkrótce potem zaalarmował cały Lwów pożar na Janowskim w magazynach siana niejakiego Rosnera. Mianowicie spał się jeden ze stogów siana, w którym w płomieniach zginęło kilkanaście osób, szukających w sianie ochrony przed zimaem. Pożar wybuchł w chwili, gdy ci bezdomni ukryci byli w stercie siana, z taką gwałtownością, iż zaledwie kilku osobom udało się uciec. Reszta znalazła straszną śmierć w płomieniach. Po pożarze znaleziono w giszcach zwęglone kości kilkunasta osób. Wdrożone wówczas dochodzenia nie nie wykryły, tak, że myślnie, iż pożar powstał wskutek tego, że któryś z bezdomnych zapalał w legowisku papierosa.

Tymczasem, dziś po upływie ćwierćwieku okazało się, że ogień ten wzniecił ręką zbrodniarza i że tak tego pożaru jak i morderstwa na rodzinie Kordeksów dopięła się jedna i ta sama ręka. Oto do tutejszego sądu karnego nadeszło z Wilna doniesienie, że przybywający tam w więzieniu aresztant Karol Windisch, wielokrotnie karany za rozmaite przestępstwa, będąc ciężko chorym, przyznał się przed księdzem na spowiedzi, a następnie za jego namową przed tamtejszym zarządcą więzienia, że on to popełnił we Lwowie te strasne zbrodnie. W chwili, gdy to doniesienie nadeszło z Wilna, Windisch już wyzdrowiał i już odsiadywał karę 8 mies. więzienia, na którą został skazany. Wobec tego wydobyły dawne akty i wdrożono przeciwko niemu dochodzenia o zbrodnię z przed 25 laty. Dziś Windisch liczy 43 lat. Pierwsze morderstwo popełnił jako 17-letni chłopak.

Karola Windischa, który przyznał się w Wilnie do obu zbrodni, sprowadzono już do Lwowa i osadzono w więzieniu sądu karnego przy ul.

Dr Nieć i Spółka
Kraków, Rynek główny Nr 25.

MAGAZYN TOWARÓW ORYENTALNYCH, WYROBY ORYGINALNE PERSKIE, TURKIE, INDYJSKIE, ARABSKIE, EGIPSKIE, ALGIERSKIE, CHIŃSKIE, JAPONSKIE, BOŚNIAKIE BULGARSKIE I KAUKASKIE

Batorego. Śledztwo prowadzi sędzia Smólikowski.

— **Tarnów, 29. października.** (Ze spraw miejskich.—Pojedynki.—Ze stowarzyszeń).

Posiedzenie Rady miejskiej w d. 25 b. m. należało do bardzo burzliwych, ponieważ pięciu wykluczonych, a obecnie już znowu powołanych do Rady członków tejże, kwestjonowało ważność wszelkich w międzyczasie nadanych uchwał i dokonanych wyborów. Walka słowna, prowadzona częścią na jawnym, częścią na tajnym posiedzeniu, mogła łatwo doprowadzić do walki orężnej, gdyż krewki a odważny Rappaport czując się obrażonym przez asessora p. Zgórskiego, posłał temuż sekundantów, ci przeciw zakoczyli sprawę ugodowo.

Drużga afeta między rotmistrzem 2 go pułku ułanów p. S. a obywatelem jednej z okolicznych wsi Tarnowa p. C., która wedle wersji krążących po mieście miała początek w restauracji hotelu Bristol, będzie miała epilog w spotkaniu się tychże panów z bronią w ręku.

Odczyty z okazji rocznicy kościuszkowskiej w stowarzyszeniu „Praca“ na temat „Bohater i patriota z pod Racławic“, w stowarzyszeniu „Ojczyzna“ na temat „O Kościuszcze“ wypadły bardzo dobrze i przysłuchiwała się im stosunkowo znacznie większa liczba publiczności, jak na wieczorku w „Sokole“, gdzie sala ścieciła pustkami. Na wieczorku w Sokole oprócz zwykłego programu odegrano także jednoaktówkę Staszczuka „Kościuszkę w Petersburgu“.

T. S. L. urządziło we wsi Olszynach odczyt na temat popularny i przystępny dla ludu wiejskiego: „o sadownictwie jako źródle dochodu.“ Odczyt ten wygłosił profesor szkoły ogrodniczej p. Karowski.

„Eleuterja“ w d. 28 b. m. urządziła wieczorek, na którym p. Smigielska zagaiła pogadankę na temat „Jak żona walczy z alkoholem“.

— **Z Nowego Sącza piszą do nas:** W połowie bieżącego miesiąca otwarto w mieście naszą ochronkę dla dziatwy pod wezwaniem św. Rodziny. Ochronka przedstawia się dość okazale z obszernym podwórkiem i ogrodem, położona o kilkanaście minut drogi od centrum miasta. Fundatorką jest p. Adela Marczewska, znana z filantropijności w całej okolicy, która nie szczędziła grosza, by ta nowa Ochronka odpowiadała w zupełności swemu celowi. Poświęcenia ochronki, oraz przynależnej do niej kapliczki, dokonał ks. infułat Góralik, w urzeczyściłości zaś wzięli udział niemal wszyscy okoliczni mieszkańcy, bardzo wiele inteligencji z miasta, wśród nich księżna Sapieżyna i hr. Helena Stadnicka. Ochronka oddana została pod opiekę SS. Felicjanek, na których ręce przyszli ks. biskup Walega drogą telegraficzną błogosławieństwo, oraz życzenia pomyślnego rozwoju ochronki.

— **Mianowania w armii.** Z Wiednia telefonują: „Dziennik rozporządzeń wojskowych“ ogłasza: Cesarz zamianował arcyksięcia Leopolda Salvatora zbrojnym mistrzem, a arcyksięcia Karola Franciszka Józefa nadporucznikiem. — W piśmie odręcznym do hr. Becka mianuje go cesarz kapitanem gwardji łuczników, zaś Latsehara ministrem obrony krajowej.

Dalej ogłasza Dziennik rozp. wojsk. między innymi: Cesarz zamianował feldmarszałka porucznika Karola hr. Auersperga generałem kawalerji, a ministra honwedów Jekelfalusa syego zbrojnym mistrzem. — W stan spoczynku został na własną prośbę przeniesiony pułkownik z 6 p. p. Gałuszka, przyczem otrzymał krzyż zasługi wojskowej. Podpułkownik Alfred Pożniak z 100 p. p. został na własną prośbę superarbitrowany i jako niezdolny do służby czynnej przeniesiony w stan spoczynku z przydzieleniem do służby lokalnej i z zastrzeżeniem użycia go w razie mobilizacji oraz z wyrażeniem mu najwyższego uznania. W stan spoczynku został przeniesiony major Alfred Mierka Morwa Lieszko szef sztabu jeneralnego komendy fortecznej w Krakowie i w jego miejsce szefem sztabu tego mianowany major Franciszek Portenschlag-Ledermayer. Z d. 1 listopada b. r. przydzieleni zostają do sztabu jeneralnego nadporucznicy Józef Sopotnicki 100 p. p. i Włodzimierz hr. Tyszkiewicz z 11 p. ułanów.

Z KRÓLESTWA

— **Aresztowanie komitetu „Zmowy robotniczej.“** Gazety żydowskie donoszą, że w piątek o

godzinie 6-ej wieczorem, zaarrestowano przy ulicy Krochmalnej pod nr. 11, komitet organizacyjny partji „Zmowa robotnicza.“ Szczegóły aresztowania „Weg“ podaje w następujący sposób: Jeszcze we czwartek wieczór, gdy się tam zebrałi członkowie organizacyi, przyszedł młodzieniec z zapytaniem, czy tu jest komitet „Zmowy.“ Obecni podejrzejwając, że to agent policyjny, wyszli z nim na ulicę, gdzie powstał popłoch i zbiegowisko. Z tłumu wyszło kilka osób, twierdząc, że znają młodzieńca, który nie jest agentem wobec czego uwolniono go. Nazajutrz gdy w tem samym mieszkaniu było zebranych 10 osób wśród nich mężatka, dwie panny i student, przybyła policja z wojskiem i zrewidowała wszystkich zatrzymując w bramie wchodzących i wychodzących.

Część poicji z agentem, który był poprzednie go dnia, weszła do mieszkania, gdzie zastano zebranych członków oraz znalezione wiele dokumentów i stempli. Wśród dokumentów były podobno wykazy ile pieniędzy i u kogo zebrano.

Aresztowanych odesłano do cyrkułu VII-go **Z ulicy Warszawy.** Przy ulicy Krzwe - Koło napadło 3 bandytów młodych na kupca z prowincji Ch. Ziegelbrota, w niedzielę po południu i grożąc rewolwerem wprowadzili go na podwórze, gdzie zabrali woreczek z 17 rublami. Przy padkowym przechodzień, widząc rewolwer, zaczął uciekać co tak przeraziło bandytów, że porzucili woreczek z pieniędzmi i rozbiegli się.

W poniedziałek w południe przy ulicy Królewskiej przed domem pod liczbą 17 do przechodzącego agenta policyjnego Adama Bobińskiego lat 36 niewiadomi sprawcy dali kilka strzałów z brauningów.

Bobiński otrzymał ranę postrzałową w plecy w okolicy krzyża.

Pogotowie odwiozło go w tkanie ciężkim do szpitala św. Rocha. Sprawcy zbiegli.

Wykrycie bandy rabusiów. Okolice Rudek, Gródka, Komarna, Mościsk, Sądowej Wiszni, Sambora, Doliny, niepokoiła już oddawna banda rabusiów, która w biały dzień dokonywała rabunków na ludności powracającej z targów, jar marków. Rabunków tych był szereg długi, a okoliczna żandarmerja nadaremnie się wysilała, celem ujęcia sprawców. W końcu udało się ich schwytać. Oto dnia 16 bm. na posterunek żandarmerji w Rudkach zgłosił się Jan Ozyasz z doniesieniem, że tego samego dnia został na drodze z gotówki obrabowany. Podał dokładny rysopis sprawców, wśród których znajdował się dwie kobiety. Wachmistrz żandarmerji w Rudkach porozysłał natychmiast żandarmów w pogoń za rabusiami, a dwóch żandarmów wysłał na stacye kolejowe w Rudkach i Komarnie. Aresztowano też istotnie Jana Mosowskiego, Chryzanta Dondika, Ksenkę Zielińską i Dorę Hrymakową, wszystkich z Rosji pochodzących, przy których znaleziono zrabowane pieniądze u Ozyasza. Obie kobiety są młode i piękne. Wachmistrz i jeden z żandarmów udali się na dalsze poszukiwania do Lwowa, gdzie przy pomocy policyi odszukali i aresztowali na Zniesieniu Antoniego Hrymaka który do kompletu rabusiów należał; przy nim znaleziono gotówkę około 300 koron, z rabunku pochodzącą. Antoni Hrymak przyznał się do czynu i zważył winę na Dondika, że do tego czynu go nakłaniał. Dondik zaś z całą bezczelnością powiedział sędziemu śledczemu w Rudkach, że żałuje, iż Ozyasza na drodze nie uśmiercił, bo była to sprawa rabunku nie wykryta. Żandarmerja tropi jeszcze za trzema z tej bandy rabusiów, którzy zdołali umknąć.

—0000000—

Izba handlowa i przemysłowa.

Wczorajsze posiedzenie Izby odbyło się pod przewodnictwem wiceprezydenta p. Jana Götze-Okocimskiego. Przewodniczący zaznaczył, że pierwsze to posiedzenie w nowej sali zostaje otwartem pod dobrą wróżbą, bo wiadomością upaństwowienia kolei północnej. Następnie wyraził uznanie komitetowi budowy nowego gmachu, tudzież wszystkim jego wykonawcom a przede wszystkim projektodawcom. Po otwarciu posiedzenia członek Izby, dr. Szarski przedstawił wniosek, aby na upamiętnienie otwarcia gmachu Izby utworzono fundusz w kwocie 60 tysięcy koron na cele zawodowego wykształcenia osób pracujących w przemyśle, handlu i re-

kodziełach. — Wniosek został uchwalony jedno myślnie.

Następnie załatwiono mianowanie asesorów handlowych dla sądów w Krakowie i Wadowicach przez odesłanie wniosków w tej sprawie do komisji połączonych sekcji. Czł. Izby dr. Szarski przedstawił sprawę podwyższenia należności pocztowych, telegraficznych i telefonicznych. Według referatu podwyższone by6 mają należności kartkowe i za doręczenia jako też opłata za składowe. Również ma być zreformowaną opłata telefoniczna w sposób, któryby przyniósł szkodę przedewszystkiem kupiectwu. Przeciwnie takiemu projektowi podniesionemu w sferach rządowych przemawiali pp.: Ehrenpreis i Juliusz Epstein. P. Mandel podniósł przy sposobności sprawę braku marek pocztowych w trafikach a nawet w kantorach pocztowych. Wniosek w tej mierze, aby trafikantom podwyższyć procent od sprzedaży marek pocztowych został przeznaczony komisji do rozpatrzenia.

Według wniosku dra Szarskiego Izba wyraża przekonanie, że projektowane podwyższenie należności pocztowych i telefonicznych obciążałoby bardzo handel i przemysł i dlatego Izba nie zgadza się na jakiegokolwiek podwyższenie.

Czł. Izby p. Dattner składał sprawozdanie komisji kolejowej w sprawie poparcia w ministerstwie potrzeby wybudowania kolei lokalnej z Łodygowic do Bukowca. Wniosek uchwalono.

Natomiast petycja kamieniarzy o poparcie budowy kolei z Zakopanego na Świnicę nie została uwzględniona przez Izbę, która sprzeciwiła się temu projektowi budowy, uznając go ze względu na ogromne koszty za fantastyczny i niewykonalny, a z stanowiska kupieckiego za stanowczo nie opłacający się.

Dalej uchwalono wniosek połączenia sekcji uchwalono zniesienie stopy procentowej dla szanowania nieruchomości.

Czł. Izby p. Blumenfeld referował w sprawie utrzymania w Krakowie krajow składu publicznego. Wydział krajowy zapytał bowiem Izbę czy uznaje krajowe składy w Krakowie za potrzebne. Według referatu i wniosku p. Blumenfelda Izba oświadczyła się za dalszem utrzymaniem tych składów ewentualnie za ich wydzierżawienie bez zmiany ich przeznaczenia.

Czł. Izby p. Tadeusz Epstein przedstawił prośbę fryzjerów krakowskich w sprawie spoczynku niedzielnego. Izba wydała opinię przychylną dla fryzjerów, oświadczyła się również za unormowaniem pracy w handlach kwiatów w dni świąteczne.

Czł. Izby p. Mandel odczytał następnie obszerny referat w sprawie podniesienia krajowego handlu nierogacizną. Sprawę przekazano do powtórnego przedłożenia na jednym z następnych posiedzeń Izby.

Następnie p. Uderski przedstawił prowadzenie robót publicznych we własnym zarządzie państwa. Izba oświadczyła się przeciw prowadzeniu takich robót we własnym zarządzie państwa, a za oddaniem tychże przedewszystkiem samodzielnym koncesjonowanym majstrom, domagając się by przy tych budowlach używano przede wszystkim materiały i wyroby krajowe.

Wreszcie załatwiono kilka spraw drobniejszych oraz przyjęto do wiadomości przedłożone sprawozdanie prezydium z czynności biura Izby za czas do dnia 27 października br.

Ze świata.

— **Aresztowanie... koguta.** Aresztowania w Rosji, dotknęły już nawet — zwierząt. Mianowicie naczelnik ziemski powiatu korsuńskiego (gub. symbirskiego), kazał zamknąć koguta w więzieniu gminnem za to, że przeszkadzał mu ciągłym pianiem w śnie. Rozporządzenie zostało wykonane bezzwłocznie przez wójta miejscowej gminy.

— **Tajemnica mumii egipskich.** Chemik paryski Berthelot sądzi, iż po eksperymentach dokonanych na mumiach w Louvrze paryskim udało mu się odkryć środek, przy pomocy którego starzy Egipcjanie w tak zadziwiający sposób balsamowali zwłoki. Berthelot wybrał do swych badań sarkofagi z czasów piątej i szóstej dynastji (3.500 lat przed narodz. Chrystusa),

MACZCE GURGULA

jowego! Nie jest droższ!

należy się pierwszeństwo przed innymi podobnymi przetworami do nas z Prus i innych krajów sprowadzanymi, albowiem jak to analizy wykazują zawie a składniki korzystniejsze do odżywiania dzieci, jak przetwory zagraniczne. — Jest wyrobu krajowego! Nie jest droższ! Do nabycia w aptekach. Przepis użycia do każdej puski dołączony.

znalazł, że olej używany do balsamowania, był to zwykły olej rącznikowy (rycynus). Olej ten w murach egipskich pod działaniem tlenu uległ pewnej zmianie, lecz własność konserwowania utrzymała się w zupełności przez tysiące lat.

TELEGRAMY

Z Rady państwa.

Wiedeń. W dalszym ciągu wczorajszego posiedzenia Rady państwa po uchwaleniu nagłości wniosku o ustawie naftowej, przeprowadzono nad nią dyskusję szczegółową i przyjęto całą ustawę w trzecie czytanie.

Pos. Stein wstawił wniosek, by w dalszym ciągu obradować nad pierwszą częścią nagłego wniosku pos. Gessmanna w sprawie nagłego traktowania reformy wyborczej. Wniosek odrzucono, co wywołało wśród Wszechniemców liczne okrzyki.

Posel Steinberg, Tavezar, Plantau i czesey radykali postawili 2 wniosków nagłych, z których 5 nie było dostatecznie popartych. Izba odmówiła im poparcia.

Po kilku zapytaniach do prezydenta, obrady odroczone do poniedziałku godz. 3 po południu.

000000000

Płace robotników salinarnych w Galicji.

Wiedeń. Analogicznie do przeprowadzonego

go niedawno polepszenia płac przy salinach alpejskich, ministerstwo skarbu zarządziło także odpowiednie polepszenie płac dla robotników salinowych w Galicji i na Bukowinie z d. 1. listopada b. r. Mianowicie wynagrodzenie za szychę, dla systemizowanych robotników salinarnych zostały podwyższone o 20—40 halerzy i wynosić będą obecnie w Galicji zachodniej 2 kor.—3 kor., zaś w Galicji wschodniej i Kaczycy między 1 kor. 80 hal. a 2 k. 70 hal.; przy urzędach sprzedazy soli w Wieliczce i Bochni między 2 kor. : 2 k. 10 h. za szychę. Równocześnie wynagrodzenia za szychę robotników salinarnych jednakże nie znajdujących się jeszcze na posadach systemizowanych w Galicji zachodniej zostały podwyższone na 1 k. 60 hal. w Galicji wschodniej i Kaczycy na 1 k. 60 h.

Także wysokość zapłaty za wydobyty surowiec została, na podstawie nowego wynagrodzenia za szychę, poddana rewizji.

Płace zachodnio galicyjskich robotników salinarnych zostały w ten sposób zrównane z płacami w salinach alpejskich, zaś robotników salinarnych w Galicji wschodniej i na Bukowinie prawie ze zrównane z płacami w salinach alpejskich.

Oprócz tego został korzystnie załatwiony szereg innych życzeń galicyjskich robotników salinarnych, jak żądanie podwyższenia wynagrodzenia za pracę nadobowiązkową, zaliczenia czasu służby wojskowej w celu przeniesienia do

wyższej klasy pracy, korzystniejsza stosunki dla robotników, którzy w służbie stali się niezdolnymi do pracy lub ulegli nieszczęśliwemu wypadkowi, wyposażenia dozorców salinarnych w futra służbowe i t. d. Co do innych żądań, jak rewizja regulaminu służbowego, dopuszczenie robotników do komisji dyscyplinarnych, mieszkania robotnicze i t. d., są one rozpatrywane i wkrótce załatwione zostaną.

0000000

Baron Aerenthal.

Wiedeń. Minister spraw zagranicznych. Aerenthal powrócił rano z Budapesztu.

0000000000000

Strejk w Budapeszcie.

Budapeszt. Obóz strejkowy służby tramwajowej został dziś przed policję rozwiązany.

0000000

Wyrok w procesie Szapira.

Wiedeń. Po prawie dwutygodniowym procesie przeciw Szapirze i tow., zapadł wczoraj wyrok Szapira za wydawanie i rozpowszechnianie fałszywych banknotów został skazany na 15 lat ciężkiego więzienia, Fisch na 8 lat Piepes 4, Schwalb 3 i na wydalenie, zaś Baumgarten i Buetterweich uwolnieni.

00000000000

Lwów. (Tel. pryw.) Rada szkolna wydała okólnik, na polecenie ministerstwa oświaty, oznajmujący, że dzień 3 b. m. ma być w szkołach wolnym od nauki.

GORSETY

najnowszych krojów paryskich i brukselskich poleca

Paryska Pracownia Gorsetów „Felicja” w Krakowie

ULICA FLORYAŃSKA L. 2 (HOTEL DREZDEŃSKI).

Wszelkie zamówienia w zakres gorseciarski wchodzące wykonuje się w ciągu 8 godzin. — Przyjmuje wszelkie reperacje.

Zlecenia z prowincji uskutecznią się odwrotną pocztą.

„GEHA”

2139 20

Najnowszym wynalazkiem w swoim rodzaju jest patentowany kor ociąg „Geha”, którego mechanizm jest tak oryginalny i praktyczny, że „Geha” zdobył sobie w krótkim czasie w całej Europie ogólne uznanie! Nie wymaga on wcale trzymania w rękach flaszki, gdyż lekkie nacisnięcie bocznego ramienia korkociągu, choćby przez małe dziecko lub słabą osobę wykonane, powoduje natychmiastowe i spokojne wyjście korka, nawet z najsilniej zaszpuntowanej butelki! „Geha” jest ze stali, nikielowy i zapakowany w pięknym pudełku. Przeszło 260 listów uznania. Zupełnie odpowiadanie na prezenty. Cena kor. 2 40.

Do nabycia w pierwszorzędnym handlu żelaznym, galanterijnym, hmożowniczym, porcelany i zastaw stołowych lub u generalnego zastępcy

J. F. Kłeczeński
we Lwowie Sykstuska 16.

Sauerbrunn. — Broszury z tysiąc, oryg. li-tami dziękczynnymi gratis franco. — Do nabycia we wszystkich lepszych aptekach i drogueryach.

Każde naśladowanie i prz. druk będą karane Jedynie prawdziwym jest balsam Thierry'ego

tylko z zielonym znakiem „Zakonnica”. Prawnie ochroniony. Zdawna znany, nieprześcigniony przeciw zaburzeniom w trawieniu, kurczom żołądka, kolikom, katarowi, bolom piersi, influenzy i t. p. Cena 12 małych lub 6 podobnych flaszek lub 1 specyal. flaszka z patentowym zamknięciem K. 5. — franco. — Thierry'ego maść bobkowa powszechnie znana non plus ultra przeciw sarym ranom, zapaleniom, zranieniom, abscesom i wrzodom wszelkiego rodzaju. Cena 2 słoiki K. 3.60 franco wysyła tylko za nadesłaniem pieniędzy lub zaliczką Apt. A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch

CIĄGNIĘCIE nieodpłatnie 10. listopada 1906.
WIEDEŃSKA C. K. LOTERYJA POLICYJNA.
1 los kosztuje 1 koronę. — I. główna wygrana.
Koron 30.000 Koron

akoteż II. 5.000 k. i III. 1.000 k. wypłacone zostaną w gotówce za najwyższym zezwoleniem Jego c. i. k. apost. Mości na żądanie wygrującego po odtrąceniu 10 proc. i ustawowego podatku od wygranej. LOSY do nabycia we wszystkich kantorach wekslowych kolekturach loteryjnych i trafikach.

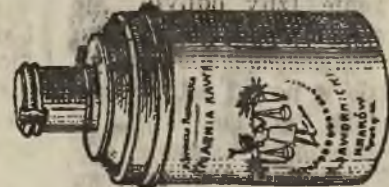
BIURO C. K. LOTERYJ POLICYJNEJ
znajduje się
we Wiedniu, I. Schottenring II (w gmachu dyrekcji policyi)

PIERWSZA KRAKOWSKA
PALARNIA KAWY

Ważne dla
PP. Gospodyń!

Za darmo, jako premię,
otrzymać każdy z P. T.
Odbiorców, wykazujący
się zwrotem woreczków
(z marką ochronną)
z zakupionych 12 1/2 kg.
mieszanki wyborowej kawy
mieszanki palonej kawy
patentowanej kawy odblona.
kremetyną, higieniczną
kawy samomielącą i
oszczędzającą puszkę
do przechowywania kawy,
zwaną:

„CONSERVATOR”
M. JAWORNICKI
Kraków, Rynek gł. 44. o

Miód pszczelny

świeży tegoroczny jako środek spożywczy i kuracyjny, posyłam pocztą za pobraniem pocztowym w 5 kg: blaszankach wraz z opłatą pocztową i opakowaniem po 5 koron i 80 hal: za czystość miodu zaręczam gdyż miód jest z własnej pasieki. Adres zamówień P. Stelmach Sosnow p. Siemikowce Galicja. 2337 1

Dnia 25. b. m. we czwartek zgnębiono zegarek

srebrny, damski, z długim srebrnym łańcuszkiem (pamiątka rodzinna). Uprasza się łaskawego znalazcy o złożenie zguby w Adm. „Gł. Nar.” gdzie otrzyma stosowną nagrodę.

Czekolada 2315
Zdrowia i Waniłowa
własny wyrób poleca
ADAM PIASECKI
Kraków, ul. Długa 10. ul. Floryańska 2. Hotel Drezdeński.

Bronisławy Nowakowej
w Krakowie
ulica świętego Krzyża 1. 10.
nowo otwarty

zakład kupna i sprzedaży
mebli wszelkiego rodzaju, luster, obrazów, srebra, porcelany, złota, garderoby i t. d.

poleca się usługom Szanownej Publiczności.
Powyższe przedmioty
przyjmują się także
w komis.

Do 10 K. dziennie
(i więcej) mogą zarobić osoby uczciwe, przyjmując pewne zastępstwo na warunkach **bardzo korzystnych**. Przedmiotowy i nadzwyczaj pokupny (nie są to ani losy ani asekuracja). Znajomości fachowych ani kapitału się nie wymaga. Bliższe szczegóły bezpłatnie i fr. Adr. W. 6632 **Haasenstein & Vogler, A. G. Wien.** 2310 6

Pudle młode
7-miotygodniowe, czarne, rasowe, są do sprzedania. Wiadomość: Szlak Nr. 7, II. piętro, drzwi Nr. 53. 2343

Chroń
twoją żonę.
Ta dla każdej rodziny nadzwyczaj ważna książka wysyła za nadesłaniem 90 h. w markach austr. P. R. Haupt Berlin S. W. 29 Lindenstr. 50

Dziecko bez matki
wezmę na wychowanie za nietylko zbyt dużym wynagrodzeniem. Adres: E. L. Niecała I. 5, piętro, drzwi na lewo. 23

Zawiadomienie.

Niniejszem podajemy do wiadomości, że z dniem dzisiejszym oddaliśmy zastęps w naszych wyrobów dla Galicji zach. wraz z owodem Przemyskim panu

Bol. Wilkoszewskiemu
w Krakowie ulica Wiślna I. 8
który utrzymywać będzie stały bogaty skład okazów.

Becher & Hildesheim,
Wiedeń. 234
fabrykant kas ogniotrwałych przeciw włamaniu zabezpieczonych.

Dostawcy c. k. Skarbu Państwa austriackiego, tudzież rządów: włoskiego, serbskiego, bułgarskiego i t. d.

Spis przeszło 20 rozmaitych, najpoczytniejszych najlepszych polskich Kalendarzy na rok 1907 oraz cenniki i różne książki wysyła zupełnie darmo E. Fitzinger, Księg. nakładowa, Cieszyn (Śląsk austr.) Odsprzedającym wysoki rabat. 219

Jest do sprzedania większa ilość

Octu winnego
częściowo lub w całości po niskiej cenie. — Wiadomość w Adm. „Głosu Narodu”.

Poszukuje się do kupna

pianino

nowe, lub bardzo mało używane. Wiadomość w Administracji Głosu Narodu.

Ogłoszenie konkursu.

Wydział powiatowy bocheński rozstrzyga niniejszym konkurs na posadzkę skuszerkę okręgowych:

- 1) **W Brzeziu** dla gmin Brzezie, Browarowa, Grodkowice, Łysokanie i Marów, z ludnością około 2.400 głów.
- 2) **W Brzeźnicy** dla gmin Brzeźnica, Gorzków i Łazy, z ludnością około 2.000 głów.
- 3) **W Książnicach** dla gmin Książnica, Cichawa i Łęzkowice z ludnością około 1.600 głów.
- 4) **W Rajbrucie** dla gmin Rajcót i Bytomsko z ludnością około 1.000 głów.
- 5) **W Królówce** dla gmin Królówka i Leszczyna z ludnością około 3.500 głów.
- 6) **W Niegowici** dla gmin Krasowice, Marszowice, Niegowice i Lewarów z ludnością około 2.000 głów.

Posady te będą obsadzone z dniem 1 stycznia 1907 r., a do każdej z nich przywiązana jest placówka roczna 40 koron, wypłacana ratami miesięcznymi po 20 koron z dołu.

Przed objęciem posady, winna kandydatka postarać się sama o mieszkanie w siedzibie okręgu.

Do podań należy dołączyć:

- 1) metrykę chrztu,
- 2) dyplom ze szkoły dla położnych,
- 3) świadectwo moralności.

Warunek nieprzekraczalny wiek 18 lat.

Podania można wносить do dnia 1 grudnia br. do Wydziału powiatowego w Bochni.

Bochnia d. 24 paźdź. 1906 r.

ZMIANA LOKALU.

Niniejszem mam zaszczyt zawiadomić Szan. PT. Publiczność, że

..... Zakład .....

Zegarmistrzowski

istniejący od r. 1883 pod firmą

A. Holik w KRAKOWIE

został przeniesiony

do L. przy ul. Sławkowskiej

Poleca swój Skład zegarków

zawieszanych i zegarów z pierwszorzędnych

fabryk zagranicznych z po-

reczeniem 3-letnim. Utrzymuje na

składzie wyroby ze złota i srebra

po cenach umiarkowanych.

Z poważaniem **A. HOLIK.**

ZMIANA LOKALU.

RESTAURACJA

Starego Teatru

Kraków, Jagiellońska 2.

roznoż. Pl. Szczepańskiego)

wartą została w salach ozdo-

zonych i urządzonych prze-

zw. Polska Sztuka stosowana

nakomita pierwszorzęd-

na kuchnia

Ceny przystępne

ie i gabinety których pię-

ność uznana cała prasa pol-

a, nadają się na zebrania

warzyskie ucztę zjazd-

o koleżeńskie, weselne

d. Piwnica zaopatrzona

najlepsze wina wszelkiego

gatunku.

A. Bauer

ierżawca restauracji Stare-

Teatru i Schroniska przy

Morskim Oku. 2287 c

Dla Pań!

aski i wkładki menstua-

ne różnych systemów, pa-

przuszne, kompletne wy-

ry dla położnic (sprzedaż

eczna). Wysyłki na pro-

syę odwrotnie. Skład Apte-

czny mag. farm.

Klemensiewiczowej

Krakowie, Karmelica Nr. 15.

Herbata

z Rączką

wszędzie do nabycia

a gdzie niema, żądać z magazynu

JULIUSZA GROSSEGO w Krakowie.

Główna Agencja Dzienników i Ogłoszeń

Józefa Hopcasa

Antoniny Salomonowej

obecnie 1050

2 Sławkowska 2.

Kinematograf

Bardzo interesujące dla dzieci i dorosłych. również do użycia jako „latarnia magiczna“, 38 cm. wysoka, z 3-kolorowymi obrazami paskowymi (Films) i 12 szklanych obrazów. naftowa lampa, reflektor i kompletne objaśnienie na kartonie K. 17.—

Przez ten kinematograf mogą być tak przez młodych jak i starszych mile widziane żywe obrazy przedstawione na ścianie. Mechanizm jest bardzo prosty i pojedynczy, tak że każde dziecko może go bardzo łatwo poznać. Zamawiać należy wprost:

PIERWSZA FABRYKA ZEGARÓW

Hanns Konrad

w Brüx, Nr. 954 (Czechy).

Bogato ilustrowane polskie cenniki kinematografów, latarni magicznych maszyn parowych, mechanicznych zabawek, przesyła na żądanie darmo i opłatnie.

ZMIANA LOKALU.

Magazyn mebli i Zakład tapicersko-dekoracyjny

pod firmą

Stanisław Stachowski

w KRAKOWIE przy ulicy Sławkowskiej 1. 1.

przeniesiony został

z dniem 1. października 1906 r.

do nowo urządz. lokalu przy ul. Sławkowskiej 1. 6

VIS a VIS „HOTELU SASKIEGO“,

144 10

i poleca swój obficie zaopatrzony magazyn

w meble wszelkiego rodzaju, portyery, firanki, dywany,

chodniki, łóżka blaszane i mosiężne materace, kołdry, koce po-

duzki, serwety, kapy, stopy do okien. Podejmuje się

również wszelkich robót w zakres tapicerstwa wchodzących.

ZMIANA LOKALU.

Niezamożny czy bogaty znajdzie wszystko co z futra potrzebuje u firmy

P. Bouffol dawniej A. Armatys i Sp.

Skład futer -- Kraków, Rynek główny Nr. 22

pod zarządem Stanisława Reina.

1873

Największy wybór kolji i garniturów futrzanych od 8 kor. począwszy. Wykonuje wszelkie roboty kufnierskie ----

Cenniki ilustrowane darmo i opłatnie.

Towar najlepszy po cenach fabrycznych możliwie najniższych.

Pończochy, skarpetki, pończochy dziecięce, mankietki (mitenki) i rękawiczki z każdego materiału jak wełny, bawełny, nici, jedwabiu, białejna trykotowa męska i damska.

Nowość! Pończochy i skarpetki kneipowskie z bardzo trwałej galicyjskiej przędzy oraz serdeczki i kiptacy damskie i dziecięce

w stylu haculsko-zakopiańskim z pięknym artystycznym wykończeniem.

Przyjmując większe i mniejsze zamówienia prywatne jako też nadrobienie pończoch i skarpetek. Udzielam również nauki na wszystkich systemach maszyn pończosznich — pośredniczę w zakładaniu podobnych pracowni, oraz w sprowadzaniu maszyn na spłaty ratalne miesięczne. —

Poleca się P. T. Rodakom (Rodaczkom) pragnącym wspierać przemysł krajowy i jedyne w Galicyi większe przedsiębiorstwo polskie dające możność zarobku kilkudziesięciu rodaczkom Pierwsza galicyjska fabryka

Franciszka Wachowicza w Krakowie, ulica Błaga Nr. 11.

Podręczny magazyn sprzedaży i zakład fabryczny otwarty z wyjątkiem niedziel i świąt od godziny 8 rano do 7 wieczór. 1915 7

Proszę żądać najnowszy cennik i spis płyt najnowszych zdjęć darmo i opłatnie

Pierwszy krajowy Skład Gramofonów i Fonografów

hurtowny i częściowy

Kraków, ul. Grodzka 1. 71.

Największy skład Gramofonów, Fonografów i walców najnow-

szych zdjęć.

Części składowe zawsze na składzie.

Reparacje wykonuje się dokładnie i szybko.

Najnowszy Gramofon „Tonarm“ z tubą kwiatową wraz z 10 płytami.

35 złr.

Gramofony i Fonografy najnow. konstrukcji od kor. 12 do 300

Najlepszą niezapalną

naftę cesarską

świecąca się w każdej lampie z rafinerii A. Skrzyńskiego

w Libuszy, oraz

Spirytus denaturowany 95° do lamp i ma-

szynęk po 48 hal. za litr

poleca

CZESŁAW SMIECHOWSKI

Małą Rynek, obok apteki pod Barankiem.

ABONAMENT! Od 5 litrów wwyż odstawa do domu.

Wysyłka na prowincję w całych i pół beczkach! — **Proszę**

żądać kuponu!

2149 12

Przy zakładzie dentystycznym

Dra J. Syropa

została nowo otwartą

Lecznica dentystyczna

pod moim osobistym kierunkiem

Kraków, Plac W. Świętych 1. 10 l. p.

godziny ordynacyjne op g. 8—10 i 2—4. 2267 10

SPIRYTUS DENATUROWANY

NAFTA

CO TYDZIEŃ NOWOŚĆ!

Do sprzedania:

Małpki oswojone całkiem i bardzo zabawne, szt. 24
 Jeże, niszczyteli karakonów i prusaków, szt. 1 złr. 20 ct.
 Doblery, para małych, żółtych gołębi 2 złr.
 Kanarek harceński, znakomity śpiewak 8 złr.
 Drozd skałny 4 złr.
 Białogłowe małe papużki, para 3 złr.
 Ryzawce niebiesko popielate, para do chowu, 3 złr.
 Ołbrzymi wybór praktycznych klatek od 80 ct.
 Robaki maczne dla ptaków 100 sztuk 10 ct.
 poleca Zakład Zoologiczny **Kazimierza Waltera**
 Sławkowska 1.31, przy plantach w KRAKOWIE.

Proszę żądać gratis i franco
 mego bogato ilustrowanego polskiego cennika z przeszło 1000 odbitek zegarków, wyrobów srebrnych i złotych.
HANS KONRAD
 pierwsza
 Fabryka zegarków w Bruex Nr. 948 (Czechy).

Prawdziwy nikłowy kotw. remont. wraz z łańcuszkiem K. 4. —, 3 zegarki K. 11.50. Tenże z podwójną kopertą K. 6.80. Nikłowy budzik K. 2.90, 3 sztuki 8.—, w nocy z świecącą tarczą K. 3.30, 3 sztuki K. 2.—. Nie ma ryzyka! Dowolna wymiana, lub zwrot pieniędzy.

Prawdziwe tyrolskie Lodeny!

Nasze wyroby cieszą się sławą światową przez swą nadzwyczajną jakość i trwałość. Dostarczamy po cenach konkurencyjnie niskich: dobre i średniej jakości

Lodeny leńne i sukienne

materye na suknie damskie prawdziwe narodowe tyrolskie, salony tu rystowskie, do polowań i wycieczek górskich — lodeny gładkie i wzorowane dla panów i pań. Wzory gratis i franco. Źródło bezpośrednie:

A. Draxl's Söhne

Fabryka lodenów tyrolskich i towarów wełnianych założona 1835-
FLIRSCH (Tirol). 2120 13

Kalesony damskie krojem reformowanym

Dla każdej z Pań na obecną porę niezbędne --- są w każdej wielkości na składzie.

Skład bielizny

2295 9

M. Beyer & Spółka,
Kraków, Sukiennice.

w

6 DNIACH do AMERYKI.

Przeprawa pasażerów do

**KANADY
i ARGENTYNY.**

Żądać pouczenia.

Korespondentka wystarczy 2112 104

Falck & Comp.**HAMBURG, RABOISEN 30 g. n.**

Korespondencya we wszystkich językach.

MASZYNY DO SZYCIA SINGERA

po cenach specjalnych
 Nożne członkowe k. 48, nożne Ringschiff k. 74, nożne Central Bobbin k. 35, z eleg. pokrywą i 10-letnią gwarancją. Cennik za darmo. **Rowery** 2123 10
 Ze względu na spóźniony sezon zamiast k. 140 po kor. 90. Świeżo p. z z gwarancją k. 6, 7, 8; węzeł kor. 4 i 5, świetne lampy acetylenowe kor. 3, 4, 5. Duży katalog o rowrach, motocyklach i częściach składowych za 40 hal. w znaczku. Wysłać za zaliczką przez skład fabryczny **A. WEISBERGA, Wiedeń** II Unt. Donaustr. 23a (firma polska)

Kredyt osobisty dla Urzędników. Oficerów, Nauczycieli etc. Samo stne Stowarzysz. Oszczędności i Zaliczkowe Związku Urzędników udzielają na przystępnych warunkach także na długoletnie spłaty pożyczek osobistych. Agencja wykluczeń. — Adresów Towarzystw udziela się bezpłatnie Zentrallleitung des Beamten Vereines, Wien, Wipplinger strasse 25. 2223 5

Składu na książki

na dole położonego (1 izba wielka lub 2 mniejsze) poszukuje
D. E. FRIEDLEIN
 Ksi garnia. 2228 7

Pierwszy Galicyjski Zoologiczny Zakład Ornis znazyło w roku 1897 w Krakowie.

Odnaczonej kilkoma najwyższymi nagrodami na wystawach światowych — Srebrny medal c. k. ministerstwa rolnictwa, złoty medal z rządu austriackich kupców zwierząt i p reparaterów w Wiedniu. — **Władysław Mnsiolek**, dostawca c. k. urzędników państw. Sklep. Kraków Ul. Sławkowska 16, naprzeciw „Grand hotelu”. Hodowla: Półwie Zwierzynie

Willa Wisła. Menażerya w Parku krakowskim dla P. T. Publ. otwarta, zawiera więcej niż 100 pięknych okazów wszelkich zwierząt. — Największy i jedyny zakład tego rodzaju w całym kraju. — 20-letnia fachowość nabyta w kraju i po całej Europie. Cenniki za nadaniem 5 h marki. Poleca swoją hodowlę i realną sprzedaż różnych rasowych psów o najmniejszych karzełkow do największych ołbrzymów. Młode Bernharby od 25 złr. Z ptactwa różne czyste rasowe kury, gołębie amerykańskie, kaczki peking, emdeńskie gęsi, łabędzie, pawie, bażanty itd. od tych wszystkich jaja do wylęgu. Puhacz do polowania. Zawsze kilka set par kolibrów zagranicznych ptaków małych i dużych papug na składzie. Prawdziwe harc. kaniaki od 6 złr. Angora koty, oswojone małpki, złote i ozdobne rybki od 14 ct. Praktyczne klatki i akwaria. Najlepsza żywność dla ptaków, papug, ryb itd. — **Wypycha tanio ptaki i zwierzęta** — Sprzedaż żywej zwierzyny. **Baczność!** Ostrzegam przed lichymi nie fachowymi w kraju istniejącymi sprzedawcami ptaków i psów którzy z moją rzetelną firmą mają nic wspólnego i w prawdzie także żądanych zakładów tego rodzaju nie posiadają.

Najmilsza zabawka dla dzieci!**Aby w spokoju**

wybrać można najstosowniejszą zaadajcie już teraz kartą korespond. od F. Ad. Richtera & Cie. krol. dostawcy kameralnego w Wiedniu I. Operngasse 16, przystania franko nowego cennika

Kotwicznych skrzynek budowlanych i innych pouczających zabawek

zawierającego wiele rycin i objaśniającego zawartość każdej skrzynki oraz pomysłów uzupełnienia. przez które każda skrzynka budowlana może być według planu powiększona. 2304 2

Porebski & Zimlner
Kraków, Rynek L. 8.
 polecają

**Perfumerye i mydła,
 Grzebienie,
 Szczotki,
 Szpilki rogowe,
 Przepinki do włosów.**

Oszczędnej gospo

niezbędnym jest
 • Splittus-Gaskocher z 1 ogniem K. 5.— z 2 ogniami K. 9.—
 • OEGONOM 5.— z 2 ogniami K. 9.—
 Prospekt darmo. Wysył. za zal. A. Weissberg Wiedeń II. Unt. Donaustr. 23a. 2174 4

Wina węgierskie

przeważnie z własnych winnic, wie z pierwszej ręki, doskonałe, czyste

Wina francuskie

białe i czerwone, wyborowe, **Madeyra i Malaga**

odležałe z najlepzych źródeł wadzane. oraz likiery zagraniczne w magazynie

JULIUSZA GROS

w Krakowie, Rynek gl.

Kamienice

II piętrowa, przy ulicy Pańskiej położona, zaraz do sprzedania. Bliższych wyjaśnień udziela skład sukna 222

Zajaczek i Lankosz

Rynek linia A — B.

RYDZE

Kiszzone najznakomitsze w barach 5-cio klg. wysyła Handel **KALENDRIK W Limanow**

po 5 kor. 2170 1

Grzyby suszone ładne po kor. za 1 klg.

Sok malinowy tylko prawdziwy z cukrem za barykę 5 klg. 6 kor.

wszystko oplatnia w Austrii.

5% NA RZECZ TOW. SZKOŁY LUDOWEJ.

BIBULKI I TUTKI CYGARETOWE

PROMIEN

PRZEZ INSTYTUT CHEMICZNY C. K. UNIWERSYTETU LWOWSKIEGO

2155 20

Za najlepsze uznane.

Wszędzie do nabycia.

Fabryka: Lwów, ul. Pańska - boczna.